

isaac Nyt

Isaac
konferencen som
webinarer – se program
side 8

Maleri af Freja Enggård, der har Rett syndrom. Freja anvender øjenstyret computer

Om ISAAC Danmark

Formand:

Ulla Sir Eichenauer
Baunehøjen 4
3600 Frederikssund
Tlf.: 60 16 88 64
e-mail: ulla.eichenauer@gmail.com

Sekretær:

Margit Grønkjær
Tlf.: 22 71 57 68
e-mail: margit99@gmail.com

Kasserer:

Gert Krabsen
HandiKram
Grenen 15
9260 Gistrup
Tlf.: 96 36 47 90
e-mail: kasserer@isaac.dk

Vil du være medlem:

Indmeldelse på www.isaac.dk eller via formanden eller kassereren.

Kontingent pr. år (dækker medlemskab af både det internationale ISAAC og ISAAC Danmark):

AAC bruger	kr.	275,-
Enkelt medlem	kr.	520,-
Studerende/pensionister	kr.	375,-
Dobbelt medlemskab (Institutioner/skoler)	kr.	990,-
Trippel medlemskab (Institutioner/skoler)	kr.	1.450,-
Støttemedlem	kr.	2.500,-

ISAACs officielle tidsskrift: "Alternative and Augmentative Communication – AAC",
Abonnement pr. årgang kr. 660,-

Foreningens postadresse:

ISAAC Danmark
c/o Ulla Sir Eichenauer
Baunehøjen 4
3600 Frederikssund

CVR nr. 2994 8445

Foreningens webside: www.isaac.dk
Foreningens mailadresse: isaac@isaac.dk

ISAAC-NYT

Medlemsblad for foreningen ISAAC Danmark (International Society for Alternative and Augmentative Communication)

Bladet udkommer 2 - 3 gange om året.

Redaktør: Ida Mundt
e-mail: im@kp.dk

Alle henvendelser på redaktionelle spørgsmål stiles skriftligt til redaktionen.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter, fotografier og tegninger, der indsendes uopfordret.

ISSN nr. 1397-0747
Oplag: ca. 200 stk.
Tryk: Palle Madsen
Layout: Ida Mundt

Velkommen til nye medlemmer

- Kommunikationscenter Odense
- Østerbyskolen, Vejen
- Mona Nymand, Esbjerg Ø
- Jane Runge, Grindsted
- Anne-Lise Ettrup Laursen, Kgs. Lyngby
- Storebæltskolen, Korsør
- Specialbørnehaven Løvetand, Kolding
- Bostøtte- botilbud Handicap, Elbæk, Hadsten
- Birgitte Brandt, Odense N
- Skolen ved Skoven, Hillerød
- Bofællesskabet Lykke Marie, Slangerup
- Tengslemark Specialbørnehave, Nykøbing Sj

Velkommen til et nyt og frisk ISAAC-nyt. Vi vil i løbet af året lige så stille ændre på både form og indhold, efterhånden som det bliver muligt. Det er tanken at man i dette blad både skal kunne finde de sædvanlige gode historier fra virkelighedens verden, ny viden fra konferencer, både i Norden og det store udland, men også ny viden fra forskningens verden, anmeldelser af bøger, og kunstneriske og tankevækkende indslag fra ASK-brugere. Der vil også fortsat være løbende opdateringer af aktiviteter indenfor ASK-området, og vi vil fortsat følge det politiske liv tæt og berette om hvilke indsatser der foregår, både i ISAAC regi, men også hos andre organisationer, hvor det er relevant. Som læsere vil vi gerne invitere jer ind til at bidrage med input til de ovenstående områder, det være sig en god ny bog, et godt projekt I har deltaget i, en opmærksomhed, I mener skal kigges nærmere på, eller måske et billede eller et digt, der kunne offentliggøres. Vi håber at I vil tage godt imod bladet.

Indslag modtages på isaac@isaac.dk eller redaktørens mail im@kp.dk

Ida Marie Mundt, Redaktør, samt Ulla Sir Eichenauer, Formand

- 4 Den nye formand - samt formandens fortælling**
- 6 De nye bestyrelsesmedlemmer**
- 7 Udkik på ISAACs aktiviteter fremover.**
- 8 Årets isaac konference som webinarer - se hele programmet**
- 10 Vi har alle et ansvar for at implementere Alternativ Støttende Kommunikation**
- 12 Talking Mats virker – men hvorfor?**
- 14 Kristians kommunikative rejse på Østermølle:**
- 17 Nu er du voksen Janni!**
- 16 Bestyrelsens beretning , referat fra generalforsamlingen samt foreningens regnskab, status og budget**
- 22 Referat af generalforsamlingen d. 16. marts**

Ny formand for ISAAC Danmark

Ulla Sir Eichenauer

Jeg er 53 år og bor sammen med min søn på 20 år i Græse Bakkeby (Frederikssund). Som ses på mit tyske efternavn, ja, så er jeg halv tysk og har boet en god bid af mit liv i Tyskland. Det har nu den store fordel, at jeg kan følge med på tyske ASK-relaterede Facebook-grupper og hjemmesider, hvilket er ret interessant.

Jeg er som basis læreruddannet og arbejdede i 17 år på en specialskole i Nordsjælland. Jeg fik her lov at tage talepædagoguddannelsen, hvilket jeg er meget taknemlig for. Det gjorde bl.a. springet muligt at kunne beskæftige mig 100% med ASK, idet jeg fik en stilling som Ikt-konsulent i børne- og ungeteamet på KC Region Hovedstaden, hvor jeg har arbejdet siden efteråret 2013.

Jeg har været i Isaacs bestyrelse i nu 4 år. Som jeg beskrev for mine venner i bestyrelsen, da jeg meldte mig til at blive formand efter Birgitte, så ville jeg tage imod opgaven som bidrag til min personlige udvikling. Derfor jeg går til opgaven med stor ydmyghed og med stor støtte fra de andre bestyrelses-medlemmer.

Nyt og gammelt fra Ulla

Som ny formand tog jeg mig for at få et lille overblik over Isaac Nyt i perioden 2010-2021. Da jeg gik på opdagelse i Arkiverne på Isaac.dk, blev jeg inspireret til at klippe små passager ud i nogle artikler, som jeg syntes kunne være værd at blive genvist. Disse indlæg vil jeg gerne dele med jer læsere: De kommer nedenunder i kronologisk rækkefølge. Desuden så jeg, at layoutet efter den allerførste udgave i 2010, blev tilpasset synligt i år 2015 og så nu igen i 2021. Det er sjovt at se udviklingen:

Isaac Nyt fra 2010-2021:

Det allerførste Isaac Nyt 2010. Ole Wridt vedr. termerne AAC og ASK i:

"På generalforsamlingen i 2009 tog Emmy Kjellman fat i problematikken om betegnelsen AAC (Augmentative and Alternative Communication) eller ASK (alternativ og supplerende kommunikation) –

isaac ISAAC-NYT
D A N M A R K
Selskab for Alternativ Kommunikation
Branch of The International Society for Augmentative and Alternative Communication
NR. 1 - 2010

Betydningen af TINGO og andre usædvanlige ord fra hele verden.
Adam Jacobs de Billedet Bergen

Bogen er en samling af usædvanlige ord hentet fra over 280 sprog fra hele verden. En hyldest til den mangfoldighed, der kommer til udtryk i vores alsidige, farverige og præcise kommunikationsmiddel: sproget.

Hola – det første og vigtigste ord på alle sprog må være "goddag", det ord der gør det ene menneske i stand til at tale med et andet:

aa	(diola, Senegal)
beta	(soninke, Mali, Senegal og Elfenbenkysten)
bok	(kroatisk)
boozhoo	(øjlbve, USA og Canada)
day dav	(ufornemt sprog, Danmark)
ella	(avabakal, Australien)
i ay	(huaroni, Ecuador)
khaumkykhyz	(baskirisk, Rusland)
yoga	(ateso, Uganda)

Sommetider arbejder et enkelt ord hårdt. For eksempel i Sri Lanka betyder det singalesiske ord ayuhowan ikke kun "gudmorgen", men også "godttermiddag", "godaften", "godnat" og "farvel".

det fællesønske er at udbrede kendskabet og forståelse af begrebet. Og hvad fremmer bedst sagen? I bestyrelsen har vi diskuteret begreberne og nået frem til, at ingen forkortelse kan bruges uden forklaring. Foreningen er en international forening; men sprogbrug ændrer sig, og vi må følge med. Det vigtigste er kommunikation og god kommunikation – AAC eller ASK – oversættelsen er alternativ og supplerende kommunikation. I foreningens materialer vil vi forsøge at skrive alternativ og supplerende kommunikation, da det er mest forståeligt. Vi mener, at

flere og alle veje fører frem til målet, og man kan benytte de termer, man mener forklarer det bedst."

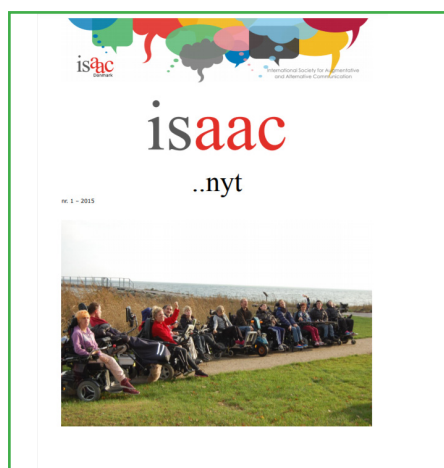
Blad 3, 2013. Margit Grønkjær vedr. Bestyrelsesarbejdet:

"Bestyrelsen holdt møde i juni - og i september havde vi det lange møde over 2 dage, hvor der blev arbejdet intensivt. Herudover har vi haft Skype-møde. Konferencegruppen har desuden haft diverse Skype-møder for at få konferencen på plads. Vi synes selv, at det er lykkedes at få et højt kvalificeret og internationalt program på plads, nu håber vi på at I, trofaste læsere, vil hjælpe os med at udbrede kendskab til konferencen. ISAAC er ikke bare en konferencearrangør; vi har haft mange andre sager på programmet, og det der har fyldt mest, har været rapporten om mennesker med komplekse kommunikationsbehov, som vi også havde en del rugbrødsarbejde med i vores arbejdsweekend, fordi den skulle udsendes til næsten 500 samarbejdspartnere. Vi arbejder løbende med at forbedre kommuni-

kation på hjemmesiden, i nyhedsbrevet og på Facebook. Hjælp os på Facebook, så den kan blive mere levende! Det bliver den kun, hvis vi bruger den som forum. Desuden har vi på hvert møde punkter til orientering og diskussion, som den internationale ISAAC har lagt ud til os."

Blad 1, jubilæumsåret 2014. Sidsel Madsens Sissel summer:

"Lige om hjørnet ligger konferencen og i det hele taget et virksomt år i Isaac. Dagen efter konferencen skal John Costello holde oplæg for omkring 40 ansatte på sygehuse-nes intensiv afdelinger og i maj kommer Linda Burkhart i to dage, for at lære os noget nyt. Samtidig er det året for den internationale konference i Lissabon, hvor flere danskere vil deltage, både som oplægsholdere og tilhørere. Som man vil se på budgettet, så bruger vi penge i år, men de fleste til glæde for medlemmerne. Hvis du vil vide mere, så se referatet og bilagene fra generalforsamlingen. Det er en stor glæde, at der er så meget aktivitet i foreningen og der er fremdrift i arbejdet."

Blad 2, 2015. Vedr. Awareness Month og vores hjemmeside v/Dorte Aggerlin,:

"Følg med på ISAACS Facebookside, hvor der løbende vil blive bragt ideer og tips til

aktiviteter i forbindelse med Awareness Month. (Ulla: Awareness Month (= oktober måned) er den årlige måned, hvor PR-gruppen gør en særlig indsats for at gøre opmærksom på ASK. Især Facebook er her et brugt medie til at præsentere diverse, daglige indlæg. Indlæg kan fx være små gode historier fra dagligdagen. Awareness Month finder sted i mange lande). Også på ISAAC International's Facebook side vil I finde masser af nyt om Awareness Month. Links til FB-sider er skrækeligt lange, men find dem på www.isaac.dk under 'Links'. Husk i det hele taget at checke www.isaac.dk i ny og næ.. Et website bliver ikke bedre end det materiale, der lægges på, og vi kan ikke selv opdage alt, så har I materialer, artikler, links og andre bidrag, så kontakt bestyrelsen."

Blad 1, 2017. Birgitte Brandts Birgitte bemærker:

"Derfor vil jeg også hilse særligt velkomment, at vi efterhånden flere steder ser kommunikationsområdet beskrevet i stigende grad. Senest i et nyt tema om Mennesker med komplekse kommunikationsbehov på Socialstyrelsens Vidensportal: vidensportal.dk/handicap/mennesker-med-komplekse-kommunikationsbehov. Ligesom en ny kortlægning af indsatsen til mennesker med multiple funktionsnedsættelser netop er offentliggjort på Socialstyrelsens hjemmeside: socialstyrelsen.dk/nyheder/2017/ny-kortlaegning-om-multiple-funktionsnedsaettelser. Det er rigtig godt at få sat ord på og få tydeliggjort behov og faglige indsatser på området. En start der forhåbentlig kan uddybes og nuanceres endnu mere hen ad vejen i respekt for den omfattende kompleksitet, som kendetegner området."

Blad 1, 2019. Birgitte bemærker:

"Med fare for at gentage mig selv fra tidligere år, så havde vi igen i marts en meget velbesøgt konference i Vingstedcentret i Bredsten ved Vejle. Endnu engang blev deltager-rekorden slået. 217 personer deltog i konferencens forskellige indhold - inkl. markedsplads, miniseminarer og ASK-brugermødet. Det er meget positivt med den store opbakning, og tak for de mange gode og konstruktive tilbagemeldinger i evalueringerne efterfølgende. ISAAC Danmark blev stiftet i 1989, så det er 30 år siden. En rund fødselsdag, som vi markerede under konferencen, godt hjulpet på vej af Ole Brunbjergs fortællinger fra årene, der er gået. Ole deltog også i den stiftende generalforsamling dengang. Også vores nordiske venner fra Norge og Sverige gav os fine hilsner med på vejen. Efterårssamlingen for ASK brugere finder i år sted d. 4.-5. Oktober på Egmonthøjskolen i Hou. Indholdet kommer denne gang til at handle om at arbejde med fremstilling af materialer - film og artikler - til at informere samfundet om, at ASK brugere kan og vil tale for sig selv, når de begår sig rundt omkring i Danmark."

Nye medlemmer i ISAACs bestyrelse

Anne-Lise Laursen

Èn ting har været kendetegnende for hele min rejse fra socialpædagog på en skole for børn og unge med multiple funktionsnedsættelser, til min kandidatuddannelse i pædagogisk psykologi, min forskning som ph.d. studerende og til mit arbejde på Center for Rett Syndrom; interessen for ASK og hvordan man skaber de bedste forudsætninger for udvikling af kommunikation og identitet. Det er derfor med stor glæde, at jeg nu har fået mulighed for at sidde i ISAACs bestyrelse og deltage i det spændende, frivillige arbejde.

Helene Leismann

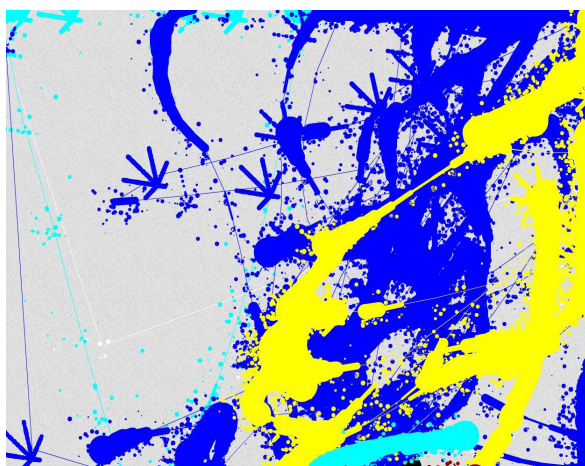

Jeg blev uddannet ergoterapeut i 2007 og har siden da arbejdet indenfor specialområdet, på boinstitution og specialskoler. Jeg har siden 2014 været ansat på specialskolen Storebæltsskolen i Korsør i vores ASK tilbud samt medansvarlig for skolens årlige teknologikonference. Min interesse har altid været velfærdsteknologi og kommunikation. Derfor tog jeg i 2019 et diplommodul i komplekse kommunikationsindsatser. Dette har været med til at give mig en større indsigt i området og en bedre faglig baggrund, for at skabe en positiv forandring og kæmpe for rettigheden til at have et sprog.

Ida Marie Mundt

Som uddannet lærer arbejdede jeg i 22 år i specialskoler og STU, og oplevede med stor frustration, at der manglede viden og muligheder i hele feltet om ASK. Jeg videreuddannede mig for at kunne tilbyde kolleger i feltet viden og kompetence på området. Nu underviser jeg som lektor på Københavns Professionshøjskole og udvikler diplommoduler, så det er muligt at specialisere sig i feltet. At deltage i ISAACs bestyrelse, føler jeg at jeg nu sammen med dygtige og engagerede folk kan kæmpe for min hjertesag på endnu flere områder.

Faktaboks

Elevbillede af Divya fra Kirkebækskolen. Forsidebilledet og dette billede er lavet ved hjælp af tegneprogrammet Sensory Eye-FX, der er et øjenstyrings træningsprogram. En af øvelserne giver mulighed for at lave malerier som disse.

Udkik på ISAAC's aktiviteter fremover

**Af sekretær og international repræsentant i ISAACs bestyrelse
Margit Grønkjær**

Internationalt:

Den internationale konference i Mexico blev udskudt fra 2020 til 2021, men blev så igen udskudt til 2022. Så må vi håbe, at vaccinen når ud til Mexico inden da. I stedet holdes en digital konference i 2021: "ISAAC Connect". Det sender vi selvfølgelig nyt ud om.

Fordelen med en digital international konference er, at flere af jer får mulighed for de fremragende oplæg fra internationale kapaciteter i 2021, fordi I nu ikke skal betale for ophold og rejse til Mexico. Ulempen er, som det er med vores egen danske konference, at networking bliver vanskeligere, men vi har nok alle lært os at blive dygtigere til at netværke digitalt og selv brygge kaffen hjemme. Og ISAAC International vil lave rum for socialisering på forskellige måder på den digitale platform.

Jeg er medlem af Council i ISAAC International. Council får ekstraordinært en ny formand i en 3-årig periode, som er norske Signild Skogdal, som et par gange har holdt oplæg i ISAAC Danmark regi. Hun ønsker at fremme aktiviteten digitalt mellem landene mellem konferencerne, det er et arbejde, jeg ser frem til at blive en del af.

Det politiske arbejde

Socialstyrelsens **Vi-densportal** om ASK er ved at blive opdateret bl.a. med input fra ISAAC Danmark. Afsnittene om Talking Mats og talemaskiner er endnu ikke færdiggjorte. Afsnittet om talemaskiner er lige nu under en grundig revision og vi har endnu ikke set resultaterne af denne. Vi har stadig mulighed for, at kommentere på det sidste i Talking Mats afsnittet. Ida Mundt fra ISAACs bestyrelse har bidraget med en artikel om den teoretiske baggrund for at Talking Mats virker. (Hun holder webinar om dette i maj, tilmelding: <http://isaac.dk/tilmelding/webinar/>).

Høringssvaret til den Nationale Koordination

om afspecialisering ved hjemtagning til kommunerne blev anledning til, at vi på ny vil tage spørgsmålet op med den skæve tildelelse af kommunikationshjælpemidler i Danmark. Der er 2 lovgivninger, som bliver brugt på området, folkeskoleloven og servicelovgivningen. Det giver nogle skæve afgørelser på landsplan. **Er hjælpemidlet et undervisningsmiddel eller et personligt hjælpemiddel?** Det vil vi gerne følge op på igen hos folketingets ordførere på handicapområdet.

Webinars, nu og fremover

Webinars var for os en mulighed for at sende det ud, vi havde planlagt i 2020 til jer, ud fra jeres inputs, in-

puts fra andre konferencer mange drøftelser og hensyn til prioriteringer. Den gode start vi fik 8. marts med webinarret om CVI giver os naturligvis mod på at gå videre i webinarret fremover, da vi ofte må langt ned på kistebunden for f.eks. at få folk fløjet ind fra Australien. Der bliver bedre muligheder for at få bragt indlæg fra folk, som lige nu er aktuelle med indlæg, som har relevans i Danmark.

Seminar i oktober i København?

Vi har optimistisk lagt et fysisk fremmøde arrangement i kalenderen den 25. oktober. Vi har flere emner, vi undersøger muligheden af: Autisme og ASK eller Literacy og ASK.

Vi håber, at vi ses der, det ville være dejligt at fejre **ISAAC wareness Month 2021** med et fremmøde arrangement.

Jeg glæder mig meget over, at de nye bestyrelsesmedlemmer er interesserede i at deltage med opslag på **Facebook**, det gør det nemmere for mig og garanteret bedre for brugerne af vores side, at flere bidrager.

Glæd dig til ISAAC konferencen 2020 som webinar

Konferencen blev som bekendt aflyst pga. corona. Vi oplevede stor opbakning i tilmeldinger. Det tager vi som udtryk for, at mange fandt de oplæg, der blev udbudt, relevante og i denne webinarrække kommer de fleste af dem alligevel hjem til jer. Vi fortsætter med nye oplæg hver måned. Se opslag i ISAAC.dk kalender og på ISAAC Danmarks facebookside for mere information.

Oplev to oplæg afholdt af

Gunilla Thunberg , fil. Dr. i sprogvidenskab og docent i logopedi, DART Göteborg
Tirsdag d. 13. april kl. 14.00-16.00

Første del: "ASK intervention ved udfordrende adfærd"

Udfordrende adfærd har en stærk relation til kommunikation – eller det er faktisk kommunikation. Gunilla fortæller om forskning omkring en intervention, med henblik på både at forebygge og reducere udfordrende adfærd, med særlig fokus på ASK baseret intervention. Hun fortæller også om Dart's model for at arbejde med udfordrende adfærd hos personer med omfattende kommunikationsvanskeligheder og giver eksempler fra praksis.

Anden del: "Hur får vi ASK att fungera i vardagen?"

Hur får vi ASK att fungera i vardagen? Gunilla Thunberg , fil. Dr. i sprogvidenskab og docent i logopedi, DART Göteborg Kommunikation är viktigt och ett grundläggande beteende för oss människor. Att införa ASK i samspel är en utfodring då det innebär att förändra beteende. Gunilla har jobbat med ASK i 35 år. Hon delar med sig av sina erfarenheter men berättar också om vad vi vet utifrån forskning - både implementeringsforskning och AKKforskning. Ni som deltagare på valgetemat kommer också att bjudas in för att dela med er av era erfaringer.

Oplægget koster 350kr. (ikke-medlem) 250 kr. (medlem)

Kaffestue

Efter hvert webinar er det muligt at blive hængende i det virtuelle møderum og netværke med de andre

Følg QR koden for tilmelding til Webinarer

Følg Isaac Danmark på Facebook for løbende informationer

Andre oplæg i løbet af 2021:

ASK intervention ved udfordrende adfærd

og

Hur får vi ASK att fungera i vardagen?

v. Gunilla Thunberg, 13. april, 14-16

Talking Mats virker – men hvorfor?

og

Talking Mats og ASK strategier i myndighedssamtaler med børn og unge med funktionsnedsættelser

v. Ida Mundt, 10. maj, 14-16

Myths and Realities in AAC Service Delivery

og

“Parent Coached AAC Language Intervention for Toddlers and Preschoolers”

v. MaryAnn Romski og Rose Ann Sevcik, juni, 14-16.30

Hvordan skaber man fokus på retten til kommunikation?

v. Helene Leismann, 26. august, 14-15

ASK og identitet - Identitetsudvikling hos mennesker med multiple funktionsnedsættelser og manglende talesprog

v. Anne-Lise Ettrup Wahlun Laursen, september, 14-15

Talking Mats som redskab i samtaler med mennesker med demens

v. Kristine Pedersen, oktober, 14-15

Eyes on Communication

v. Tom Griffiths, November, 14-15

Vi kan desværre ikke give jer en konference, men vi kan give jer en del af det faglige indhold til en favorabel pris og uden rejse til Vingsted.

Pris for enkelt webinar:

250 kr. (ikke-medlem) 150 kr. (medlem)

Pris for dobbelt seminar 2 x 1 time:

350 kr. (ikke-medlem) 250 kr. (medlem)

Vi er klar over, at en vigtig del af en konference er networking. Til gengæld sparer jeres arbejdspladser en del på, at I frit kan vælge de mest relevante oplæg.

På gensyn i den virtuelle verden.

Vi har alle et ansvar for at implementere Alternativ Støttende Kommunikation

Helene Leismann, Medlem af ISAACs bestyrelse. Ergoterapeut på Storebæltskolen

Vi kender det alle, hver morgen møder vi glade vores elever og byder dem velkomne i skole. De kommer ind i deres klasser og bliver hjulpet hen på deres pladser, hvorefter dagens gang bliver gennemgået på tavlen med de velkendte Boardmaker symboler, da vi jo er i en ASK klasse. Vores klasser bliver kaldt for ASK, da de består af elever uden et funktionelt talesprog. Dagen byder på super fede aktiviteter, der både stimulerer det sansemotoriske, fin- og grov-motoriske og en masse fællesskab med voksne og andre elever. Sådan er skoledagen i hvert fald på Storebæltskolen tilbage i 2019.

ASK klassernes tilblivelse

Storebæltskolens ASK klasser er forholdsvis nye. Man startede med en ASK klasse tilbage i 2015 og som nu er blevet til tre, alle med den intention om at lave et ASK tilbud, der skulle fokusere på ovenstående, men også kommunikation. Der har igennem årene været flere ildsjæle, der har brændt for ASK og flere kommunikative tiltag har været forsøgt. Men som alle arbejdspladser, er der også løbende udskiftning af personale, hvilket

gør at visse ting har svært ved rigtigt at slå rødder.

At vende hjem med ny viden

Som ergoterapeut kan man arbejde indenfor flere områder. De fleste tænker nok mundmotorik eller finmotorik, når de hører titlen ergoterapeut, men mit drive er Alternativ Støttende Kommunikation

ge på sin arbejdsplads og formidle de ti bud. Nu skal I bare høre og man kører derudaf med 110 i timen, hvor man prøver at proppe samme entusiasme, man har opnået på flere dages kursus ind i ens kollegaer på 10 min. Skuffelsen er stor når selverkendelsen rammer en. Dette er fuldstændig umuligt! Samtidig genkender man følelsen, når andre kollegaer har været afsted og kommer tilbage med armene bredt ud og det største overskudssmil i hele ansigtet. Jeps, ofte har man bare lyst til at dreje om på hælene, imens man tænker

on og IKT. Derfor fik jeg i 2019 lov til at tage et diplom i komplekse kommunikations indsatser på Københavns Professionshøjskole. Mange af os kender måske følelsen af, at sidde på et kursus og blive revet fuldstændig med af al den nye viden, man bliver bombarderet med af vildt inspirerende undervisere. Man kan næsten ikke få armene ned og føler sig som Moses, der skal tilba-

lige nu, jeg har rigeligt at se til". Efter en masse op og nedture, endte min eksamens opgave med at handle om, hvordan man bedst kan implementere nye ASK strategier. Efter et par mindre opgaver og en del interviews stod det klart. Hvis dette skal blive en succes er vi nødt til at have et fælles sprog og fælles forståelse af hvad ASK er. Som en kollega sagde "hvordan skal vi

vide at vi gør noget forkert, hvis ikke vi kender til andet?" BINGO, nej lige præcis. Der er jo ingen af os der gør noget forkert med vilje og vigtigst af alt, prøver vi blot på at give disse skønne elever den bedste dag.

Hjælp udefra

Men hvordan kan vi arbejde med ASK og prøve at give disse elever en stemme, hvis ikke vi ved hvordan man gør? Skoleleder Benjamin Ejlertsen bakkede heldigvis op om denne strategi, "Vi skulle have et fælles sprog." Anna Voss fra Teknologi i Praksis i Århus var en af de undervisere, man mødte på modulet og hendes viden om forskellige ASK strategier og kommunikationssystemer var enorm. Selvom jeg havde taget dette modul måtte jeg erkende, at jeg kunne ikke løfte denne opgave alene og vi ville få størst effekt med en ekstern underviser. Jeg erfarede hurtigt, at det er ofte også nemmere, at stille nogle kritiske spørgsmål til egen praksis, når man ikke har en tæt relation.

Et fælles sprog

Dette blev starten på et års lang rejse med en masse efteruddannelsesdage, hvor en masse kommunikationssystemer og elevernes rettighed til at få en stemme og ASK blev diskuteret. Vi er nået langt og undervisningslokalerne er ikke til at kende igen. Ved at hele personalegruppen fik samme undervisning, fik vi et fælles sprog og viden om, at det at arbejde med ASK ikke tilhører en bestemt faggruppe fx talepædagoger, men er allemandseje. Vi er alle

forpligtet til at være den gode rollemodel og søge ny viden og dermed tage ansvar.

Vi har alle et ansvar

Som medarbejder i en ASK klasse eller lignende skal man kende en palette af kommunikationssystemer og strategier, som man kan trække frem i undervisningen. Vi er derfor også nødt til at stille krav og placere ansvaret hos ledelsen om, at sikre efteruddannelse og kurser i alternativ supplerende kommunikation, hvis man skal kunne løfte denne opgave. Mange ved heller ikke at vi som fagpersoner, der arbejder med borgere uden talesprog også har et ansvar for at leve op til FN's Handicapkonvention om, at alle mennesker har ret til et sprog eller få stillet kommunikationshjælpemidler til rådighed for at udvikle et sprog. Hvordan ville vi selv have det, hvis ikke vi kunne give udtryk for vores egne ønsker og behov og var afhængige af, at andre kender os så godt, at de kan læse vores tanker? Nej, al teori fortæl-

ler også, at alle mennesker har behov for at kommunikere og vi har heldigvis også en konvention der siger, at vi har ret til at kommunikere.

En af de vigtige ting vi har lært under dette efteruddannelsesforløb er, at det vi ikke viser vores elever, lærer de aldrig, så det er bare om at sætte i gang.

Hvis du kunne tænke dig at høre mere om blandt andet undervisningsforløbet, de strategier og materialer vi har implementeret, så kom og hør mit webinar den 28. August med titlen " Hvordan man skaber man fokus på retten til kommunikation" der afholdes af Isaac Danmark.

Faktaboks

Storebæltsskolen er en børnespecialskole, der tilbyder vidtgående specialundervisning efter folkeskolelovens § 20, stk. 2 for elever med generelle indlæringsvanskeligheder begrundet i udviklingshæmning.

Talking Mats virker – men hvorfor? Dette er en samling af basale teorier indenfor forskellige vidensområder, der kan ses i spil ved korrekt anvendelse af Talking Mats.

Ida Marie Mundt, Medlem af ISAACs bestyrelse. Lektor på Københavns Professionshøjskole

Jeg har arbejdet med værktøjet Talking Mats dels som specialskolelærer gennem mange år, og senere som kursusafholder og lektor i det specialpædagogiske område, hvor jeg primært har undervist i selve værktøjet men også brugt det som et interview og forskningsværktøj. Jeg er blevet optaget af og imponeret over, hvor effektivt denne rammesætning af samtaler er. Jeg har med den ramme oplevet nogle af de bedste dialoger med børn, unge og voksne i både i det specialpædagogiske område og området for udsatte. Det er samtaler, der afspejler det basale i kommunikation; bygge relationer, undersøge hinandens perspektiver og blive klogere på både sig selv og den anden person. Det er også samtaler, der afklarer og sætter ord på udfordringer, dilemmaer, drømme og ønsker.

Et afsæt i etableret viden og ikke kun evidens fra praksis

Der har i andre dele af verden været mange projekter der involverer Talking Mats. De viser bredden og kvaliteterne

af dette værktøj. Der er solid evidens, der viser at det dels giver den enkelte mulighed for at ytre sig og blive hørt, og samtidig en mulighed for at reflekterer over deres eget liv, muligheder og udfordringer. Som underviser på en professionshøjskole er det dog vigtigt for mig ikke blot at præsentere et velfungerende værktøj med alle dets principper og værdier. Jeg er også nødt til at sikre mig, at mine studerende har baggrund for at forstå, hvorfor de forskellige principper og værdier er vigtige og hvorfor de er afgørende for at sikre den gode samtale. Principperne skal gerne være et stillads for de egentlige viden baserede tilgange omkring samtalen og ikke kun noget, der skal overholdes, fordi det siger manualen. Hvis du kender baggrunden for principperne og værdierne, vil du være i stand til at tilpasse din brug af værktøjet i meget højere grad. Desuden kan du overføre dine erfaringer til brug i andre samtaler, relationer og læringssituationer. Du har så ikke kun lært et værktøj, men du har også mulighed for at udvikle dine kommunikative og specialpædagogiske kompetencer ud over dette. Værdierne i Talking Mats er ikke kun idealer. Ligesom andre værdisæt repræsenterer de en praksis og den-

ne praksis virker af flere grunde.

Jeg har længe undervist praktikerne på videreuddannelse i samtaler med mennesker med funktionsnedsættelser – og blev egentlig overrasket over, at Talking mats rammesatte de teorier jeg almindeligvis tog afsæt i.

Et sammendrag af hele artiklen

Med den hele artikel vil jeg derfor prøve at redegøre for de baggrundsteorier, jeg har anvendt både før og efter jeg begyndte at arbejde med Talking Mats. Jeg vil prøver at udfolde dem en smule, velvidende at jeg samtidig kan blive beskyldt for reduktionisme. Jeg har derfor tilføjet referencer til hvert enkelt kapitel, så det er muligt for læseren at selv at orientere sig videre i teorilaget.

Jeg har her lavet et sammendrag af artiklen, der i sin helhed kan findes på *Kommunikation.socialstyrelsen.dk*

Temaet om samtalepartnerens rolle

Temaerne i artiklen rammer bredt, idet jeg erfarer, at der er mange forskellige i spil: Først og fremmest er der overvejelserne over, hvorfor dette værktøj virker. En af de grundlæggende årsager er, at værktøjet og principperne rammesætter og understøtte samtalepartnerens rolle. Det sikrer at det er lettere at huske og blive i de gode spørgeformer, det anerkendende perspektiv, hvile i samtalen og give den anden tid til at svare, tænke, og måske reflektere over sine muligheder.

Rammen gør det muligt at justere på de magtstrukturer der oftest er i spil, især i de professionelle relationer mellem ASK brugeren og omsorgsgivere, undervisere, sagsbehandlere mv. Hvorved samtalen bliver mere interessant for begge parter, og man nærmer sig en ligeværdig dialog fremfor et ja/nej interview. Nogle af de små justeringer man kan gøre her, er f.eks. at undgå at kræve øjenkontakt, sætte sig i samme højde, være bevidst om sit kropssprog, tidsrammen og være åben om dagsordenen for samtalen.

Den fysiske del af værktøjet - måtten og symbolerne

Selve måtten er bare en ramme. Det kan være hvad som helst, der kan bruges som en afgrænsning af samtalen, men det at den er der, skaber mulighed for at vi nu samtaler hen over et fælles tredje, som Stern vil kalde det. Symbolerne bliver de objekter vi taler hen over. Symbolerne illustrerer ord,

begreber og temaer, som er mere åbne for fortolkning end ordbilleder, og som tillader at man ikke er så skarp i læsning, måske slet ikke er der endnu. Men et symbol giver også en bredere fortolkningsmulighed, og man kan i højere grad lade sig inspirere at noget på symbolet som man har lyst til at tale om. Måttens organisation med symboler som en Likert-skala fremfor kun ja og nej giver mulighed for at mene noget midt imellem, undlade at give et klart svar, eller bare vide, at dette ved jeg ikke rigtig hvad er. Det at man arbejder med visuel understøttelse aflaster arbejdshukommelsen, der ikke er nødt til at holde flere sætninger og informationer i spil samtidig med at der spørges videre, og muligheden for at få overblik over spørgsmål, svar og tanker. Symbolerne har også en rolle som erindrings vækning. Ord og begreber, der ikke lige kommer til en, kan blive vækket af et symbol. Derved stimuleres det impulsive sprog. Man kan

oveni købet opleve at blive præsenteret for nye ord og begreber, og dermed få udvidet sit ordforråd.

At få sig talt frem

Selve det at kunne komme til orde på denne måde giver flere muligheder i det sociale rum. Dels er der rettighedsperspektivet som Talking Mats organisationen bruger som et stærkt springbræt til at promovere værktøjet. Men det at kunne give bredere udtryk for holdninger, foretage valg ud fra en bredere vifte af muligheder, og kunne vise sine tanker for andre medfører at man især som ASK bruger kan vise sin personlighed frem og bringe sig selv mere i spil i andres bevidsthed. Selvfølgelig er man stadig afhængig af samtalepartners evne til at vælge temaer og symbolsamling. Ikke desto mindre er det en kendt effekt når man som omsorgsgiver eller professionel begynder at anvende værktøjet, at man pludselig får en indsigt i den andens tanker og oplevelser, at man får et nyt syn på den anden. Dette viser sig at være afgørende for at opbygge en stærkere identitet, en tydeligere personlighed, og det medfører at de professionelle anerkender personen som mennesker i højere grad. Dette er især et opmærksomhedspunkt i forhold til de sager om forråelse, der har været og stadig er på f.eks. botilbud for voksne med funktionsnedsættelser

I 2010 startede Kristian sin skolegang på **Østermølle** i Thisted. Han kom fra specialbørnehave Kumlhøj.

Kristian 2010:

Han blev beskrevet som en viljestærk, glad dreng med Cerebral Parese. Han kommunikerede med kropssprog, mimik, lidt tegn til tale samt brudstykker af ord. Han havde et tydeligt udtryk for ja og nej. Ved sammenbrud i kommunikationen reagerede han emotionelt og ville helst ikke begynde en kommunikationssituation forfra. Forældrene forstod flere ord og tegn end børnehaven.

I børnehaven afprøvede han et par gange om ugen sammen med talepædagogen en talemaskine (tablet med skjold og programmet Speaking Dynamically Pro) til direkte betjening, denne stillet til rådighed af regionens kommunikationscenter. Han forsøgte ihærdigt at bruge den og ved nedbrud blev han meget ked af det. Talemaskinen var i børnehaven. Han havde ikke en kommunikationsbog. Talemaskinen skulle afprøves videre i skoleregi.

Kristians kommunikative rejse på Østermølle:

Talemaskinen fulgte ikke automatisk med Kristian i skole, men kom efter en tid. Jeg så frem til at komme videre med ham. Da han så den brød hans verden sammen, han havde haft mange dårlige oplevelser med den. Vi afprøvede om en joymus styring ville være relevant, men hans spasticitet gjorde at det ikke lykkedes. Han havde ikke den største tålmodighed, derfor lavede vi nogle strimler til partner støttet auditiv scanning til ham med følgende overskrifter: Personer, aktiviteter inde og ude, noget galt. Samtidig afprøvede vi kommunikationstavler, han kunne udpege kolonnen, og kommunikations-partneren læste herefter mulighederne op og han indikerede sit valg.

Kristian 2011:

I 2011 lavede jeg i samarbejde med kommunikationskonsulent fra regionen en PODD-bog med 12 pr. side udvidet til ham. Han var/er meget opsat på at pege og han kan på den måde selv være med til at styre sin kommunikation. Vi valgte en 12 pr. side udvidede funktioner, velvidende at han havde kompetencer til en større bog. Vi var meget fokuseret på at sikre ham en succesoplevelse mht. kommunikation og betjening. Vi arbejdede sideløbende med Kristians pragmatiske sprogkompetencer – herunder turtagning, tage initiativ til kommunikation, hensigtsmæssig kontakt-

Af Vivi Løkkegaard, kommunikationsvejleder, Tale- høre- og læselærer på Østermølle, en specialafdeling på Rolighedsskolen i Thisted

form, reparation af nedbrud.

Vi havde særlig fokus på at give ham strategier, når han oplevede sammenbrud i kommunikationen. Vi arbejdede hen mod, at nedbrud var en UPS, vi prøver igen. En kommunikativ afdækning fortalte mig at han har en god sprogforståelse og var refleksiv i sin opgaveløsning. En VISO-udredning viste, at han er normalt begavet.

For at øge Kristians mulighed for at kommunikere afprøvede vi en tablet med øjenstyring som mulighed for selvstændig kommunikation. Bogen og den dynamiske talemaskine er bygget efter de samme PODD-principper og skulle derfor understøtte hinanden. Vi valgte at afprøve øjenudpegning, da det er en hurtig betjeningsform, når den først er indlært. Tværfagligt forsøgte vi at stabilisere hans siddestilling. Vi erfarede, at han havde for mange ufrivillige bevægelser til at denne betjeningsmåde var brugbar. Kristian havde nu fået så meget styr på sine arme, at han med træning og daglig brug ville kunne anvende joystick med kontakter til betjening af computer.

Sideløbende arbejdede vi med hans skriftsproglige kompetencer, da vi var klar over, at det var afgørende, at han tilegnede sig læse- og stavfærdigheder.

I erkendelsen af at han havde brug for et større ordforråd afprøvede vi i 2012 en farvekodet PODD- bog med 64 felter pr. dobbelt side og hvor betjeningsformen var øjenudpegning. Det accepterede Kristian ikke, han ville pege selv.

Kristian 2013:

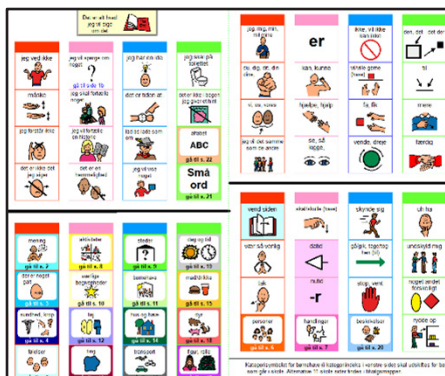
I 2013 blev en foreløbig PODD 15 elektronisk lagt ind på en tablet med indhold svarende til hans fysiske PODD-bog,

og betjent med joymus og to kontakter. Denne blev undervejs udbygget med pop-up sider med stedord, 120 hyppige ord og forholdsord. Han havde computeren med hjem. Den blev brugt i mindre omfang.

Han havde nu tilegnet sig strategier, når han oplevede nedbrud. Jeg oplevede udfordringer hos de nære personer omkring ham, de så ikke den samme dygtige dreng, som jeg så, de savnede tydeligvis det verbale udtryk.

I 2016 fik Kristian en el-kørestol, som han styrer med Joystick. Personalet omkring ham var på kurset

”Movements for Communication”, idet det var vigtigt, at vi havde en fælles forståelse af positioneringens betydning i forhold til kommunikation. Kontaktlæreren var på et PODD-introduktionskursus for at få indsigt i, hvad PODD-kommunikation er.

Kristian 2017:

I 2017 blev det tydeligt, at han havde brug for et større ordforråd og at tiden nu var inde til et nyt elektronisk hjælpemiddel. Han kan nu mærke/acceptere og forstå, at det er nødvendigt, at han får hjælp til at holde kroppen i ro. Han er med på, at vi navigerer i hans PODD-bog nu en 40 nøgleord pr. side udvidede funktioner til visuel scanning. Betjening blev en kombination af direkte udpegning og visuel scanning. Scanning for at øge hastigheden.

I forhold til den elek-

troniske løsning gjorde vi os overvejelser omkring, hvad den elektroniske løsning skal kunne og hvordan han skal betjene den. Skulle der være mulighed for omverdens kontrol eller skulle han have mulighed for at udnytte, når elektronisk PODD 60 blev tilgængelig på dansk?

I forhold til betjening afprøvede vi først direkte udpegning. I første omgang med et skjold henover senere uden skjold men med en handske for at minimere fejltryk. På grund af for mange fejl vendte vi os mod Joymus med Dwell-funktion. Vi afprøvede ganske kort øjenstyring, men han havde stadig for meget uro i kroppen.

Fordelen ved Joymus med Dwell-funktion er, at det er et system både Kristian og omgivelserne kender fra det, han har nu. Ulempen er, at han er afhængig af, at joymus skal flyttes med, så han kan kommunikere andre steder end i el-kørestolen.

Resultatet blev at Kristian fik en Tobii Dynavox med Compass og PODD 15+ på indtil den udbyggede PODD 60 blev frigivet. Indholdet i Tobii'en er

tilrettet indholdet i hans PODD-bog. Kristian er så langt i sin skriftsproglige udvikling, at der er mange felter blot med ord, symbolerne er med for blikfang. Efterfølgende er Communicator blevet installeret, så han kan sende SMS, mail, You Tube osv.

I skrivende stund er jeg i gang med at tilpasse en PODD-bog med 70 felter pr dobbeltside og til direkte udpegning, så han har en lavteknologisk løsning på niveau med hans elektroniske løsning. Han har hermed mulighed for at kommunikere **hvor som helst, når som helst** og på den **måde, der passer ham** bedst i den aktuelle situation.

Kristian 2020:

De fleste omkring Kri-

stian ser nu en ung mand, der kan give sin mening til kende og som kommer med udtalelser og meninger. Han udtaler sig endda så godt, at nogen næsten tvivler på, han selv har formuleret det. Kristian tager selv ansvar for at udstyret kommer frem. Han ser frem til sit kommende ungdomsliv og har mange planer her for.

At han er kommet hertil, skyldes i høj grad hans vedholdenhed, nysgerrighed og interesse for at kommunikere og lære. Desuden er det vigtigt, at skolen har prioriteret at have en kommunikationsvejleder, der har været tovholder gennem forløbet og at der har været et godt samarbejde med regionens kommunikationscenter.

Janni Roldsgaard, forfatter

Nu er du voksen Janni!, det sagde jeg til mig selv i en alder af 27 år, og som voksen er man i stand til at kunne tage vare på sig selv og træffe svære beslutninger, som i de fleste tilfælde kun omhandler en selv. Denne tanke var skræmmende, for jeg følte mig som en lille pige på 10 år, da jeg skulle flytte hjemmefra. Men tænk, at jeg i en

alder af 27 år, skulle have så svært ved at tage dette vigtige skridt i mit liv.

Husker jeg tilbage til min skoletid, bliver jeg mødt af tanker og dårlige minder, om de ubehagelige skolebusture mellem mit hjem og skolen. Hver dag blev jeg mødt med ord som disse "Kan du ikke andet end bare at sidde der?", " HALLO, kan du ikke sige noget eller hvad?, er du døv?" og "Hvorfor skal du i skole?". Det var de samme to piger der mobbede mig. For uden de grimme ord, tog de fat i mine fingre og hev dem tilbage. Jeg prøvede at sige av, og signalere at jeg ikke syntes det var rart, ved at skrigge. Men de stoppede først, når de ikke selv syntes det var sjovt mere. Det var

virkelig nogle lange ture med skolebussen hverdag.

Når jeg var i skolen troede de voksne at jeg var metalretaderet, fordi de ikke forstod mig, og de gad heller ikke forsøge. Jeg blev plasseret i et hjørne med hovedtelefoner, hvor H. C. Andersens historier køret på repeat. Og tankerne omkring om det var mig der var forkert kørte på fulde tryk.

Dergår nogle år og først da jeg får min rolltalk får jeg min stemme, så alle kan forstå hvad jeg siger. Det er også først her efter jeg har fået styr på mine tanker om at jeg skal tro på mig selv og at jeg kan hvad jeg vil.

Så mit budskab til alle er at "Selv om man er handicappet, behøver man ikke være dum".

Foreningens regnskab for året 2020

	Regnskab 2020	Budget 2020
INDTÆGTER		
Renter		
Medlemskontingent	118.240,00	119.300,00
Konference/Generalfors.		
Konference/markedsplads		
Kompensation aflysning	100.000,00	100.000,00
Temadage		
Brugersamling		0,00
Arrangementer		
Andet (1)	1.175,00	1.100,00
INDTÆGTER I ALT	219.415,00	220.400,00
UDGIFTER		
Konference		
Eksterne honorar/transport	-2.507,04	-2.500,00
Materialer / øvrigt	-3.084,38	-3.100,00
Aflyst konference	-217.518,75	-217.600,00
Medlemsbetaling International	-31.242,92	-31.300,00
ISAAC-Nyt	-10.970,00	-10.100,00
Bestyrelsesmøder mv.	-9.900,40	-10.000,00
Nordisk/internationalt	-4.399,31	-10.000,00
Arrangementer		
generalforsamling	-2.100,00	
webinarer		
Støtte til aktiviteter		
Porto	-2.320,00	-2.000,00
Kontorartikler og adm.		-500,00
Internet, DropBox, mailsystem m.v.	-9.618,66	-9.700,00
Medlemsaktiviteter/pjece	-2.900,60	-3.000,00
Gebyrer/renter bank	-1.674,48	-1.500,00
Diverse, gaver m.v.	-2.318,40	-3.500,00
I ALT udgifter	-300.554,94	-296.000,00
DRIFTSRESULTAT	-81.139,94	-75.600,00

Noter:

1. Salg af rettighedsplakater.

Foreningens Status for året 2020

Aktiver		
Spar Nord	162.863,55	
Aktiver i alt		162.863,55
Passiver		
Skyldige omkostninger	572,81	572,81
Egenkapital		
	Primo	243.430,68
	Årets resultat	-81.139,94
	Ultimo	162.290,74
Passiver i alt		162.863,55

Bestyrelsens beretning ved generalforsamlingen tirsdag d.16.03.2021 kl.15

Status for år 2020:

2020 var mildt sagt et barsk år for ISAAC, fordi Covid 19-situationen medførte, at vi måtte aflyse hele 2 konferencer. Dette resulterede i et alvorligt underskud og bekymring for ISAACs økonomi og overlevelse. Vi gik i gang med at søge hjælpepakke, så snart en hjælpepakke til vores type forening blev udmeldt. Heldigvis fik vi – efter at have lagt et stort arbejde i en lang og grundig ansøgelsesprocedure - et bidrag fra Socialministeriet på 100.000. Vi er taknemmelige over både den økonomiske hjælp fra Socialministeriet og den store forståelse fra jer, der var tilmeldt konferencen, og alle der i det hele taget støtter ISAAC Danmark med medlemskab og med

deltagelse i dette års webinarer.

Høringsmøde i Den Nationale Koordination:

ISAAC deltog ultimo januar 2021 i det årlige høringssmøde i Den Nationale Koordination (under Socialstyrelsen). Mødet omhandlede den skriftlige høring vedrørende målgrupper og indsatser på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde. ISAAC valgte efterfølgende at skrive et omfattende høringssvar, der omhandlede vores store bekymring over den afspecialisering, vi erfarer, der sker på ASK-området. Vi lagde særlig vægt på det problematiske i, at kommuner hjemtager kommunikationsrettede indsatser, som hidtil har været vare-

taget af de regionalt dækkende kommunikationscentre. Høringssvaret tog udgangspunkt i et konkret eksempel; at en stor kommune Odense i skrivende stund hjemtager næsten alle kommunikationsindsatser på ældre/voksenområdet og formodentlig også børneområdet. Den Nationale Koordination meddelte, at de tager ISAACs høringssvar alvorligt og vi vil formentlig blive inviteret til et møde med dem.

Vidensportal:

I Socialstyrelsens Vidensportal blev vi i efteråret endnu en gang inviteret med til at kommentere indholdet i artiklerne i Vidensportalens informationsbase vedr. ASK-brugere/mennesker med behov for komplekse kommuni-

Forslag til budget 2021

	Regnskab 2020	Budget 2021
INDTÆGTER		
Medlemskontingent (1)	118.240,00	130.000,00
Konference/Generalfors.		
Konference/markedsplads		
Kompensation aflysning	100.000,00	
Arrangementer		20.000,00
Andre indtægter (2)	1.175,00	1.000,00
INDTÆGTER i alt.	219.415,00	151.000,00
UDGIFTER		
Konference	-217.518,75	
Eksterne honorar/transport	-2.507,04	
Materialer / øvrigt	-3.084,38	
Medlemsbetaling international	-31.242,92	-35.000,00
ISAAC-Nyt	-10.970,00	-20.000,00
Bestyrelsesmøder mv.	-9.900,40	-15.000,00
Nordisk/internationalt	-4.399,31	-10.000,00
<i>Arrangementer</i>		
generalforsamling	-2.100,00	
webinarer		-15.000,00
Støtte til aktiviteter		-5.000,00
Porto	-2.320,00	-2.000,00
Kontorartikler og adm.		-1.000,00
Internet / software	-9.618,66	-15.000,00
Medlemsaktiviteter/pjece (3)	-2.900,60	-5.000,00
Gebyrer/renter bank	-1.674,48	-1.500,00
Diverse, gaver m.v.	-2.318,40	-2.500,00
UDGIFTER i alt	-300.554,94	-127.000,00
DRIFTSRESULTAT	-81.139,94	24.000,00

kationsindsatser. En ad hoc arbejdsgruppe i ISAAC har af flere omgange nærlæst og givet vores mening og rettelsesforslag til kende. Vi har lige nu mulighed for at komme med kommentarer til beskrivelse af Talking Mats med i basen. Et videnstema om talemaskiner er under omskrivning og sendes senere til kommentering hos ISAAC, samt forskerne Louise Bøtcher og Maja Pilesjô. Vi regner derudover med, at der senere på året også

kommer en artikel om PODD systemet og en artikel om overgange.

Mange nye bestyrelsesmedlemmer inkl. formand:

Ved forrige generalforsamling gik 3 bestyrelsesmedlemmer af: vores formand gennem 8 år Birgitte Brandt, samt Stella Thomsen og Pernille Missel. De har alle ydet et fantastisk arbejde for foreningen og der blev holdt velfortjente takketaler. Nye medlem-

mer er kommet til: Ida Mundt, Helene Leismann og Anne-Lise Ettrup Wah-lun Laursen. De nye medlemmer knokler alle tre løs i bestyrelsesarbejdet med masser af kompetencer og ideer og det føles allerede, som om de har været med længe. Helene arbejder i konferencegruppen, Anne-Lise i brugergruppen og PR-gruppen og Ida er redaktør af bladet, og styrer og oplærer os andre i brug af webinarer. Vi er altså fortsat en bestyrelse fuld

af energi og ideer. De nye medlemmer præsenterer sig i det kommende Isaac Nyt, der udkommer et par uger efter denne generalforsamling.

Internationalt:

For få uger siden fik vi beskeden, vi havde regnet med: Den Internationale Konference, der skal finde sted i Cancun/Mexico, bliver udskudt til sommeren 2022. På den ene side er vi kede af det, på den anden lettede ift. usikkerheden om corona-situationen resten af 2021.

Det er dog vigtigt at nævne at der i 2021 i stedet bliver afholdt en digital international konference, "ISAAC Connect". Hold øje med denne konference, for den giver jo på den gode

side mulighed for at mange flere af os kan deltage på en international konference, fordi rejse og ophold tit er en for stor udgift for arbejdssteder at støtte.

Ny redaktion og nyt layout til ISAAC Nyt:

Vores nye redaktør, Ida Mundt arbejder i disse uger intenst med at give vores blad ISAAC Nyt et nyt tidssvarende look. Forsiden tilpasses en smule og kigger læseren ind i bladet, opdager hun/han en markant fornyelse til et layout med kolonne-inddeling m.m. Vi har gode forbilleder og henter inspiration fra ISAAC Norge og DART i Göteborg. Som frivillig arbejdskraft forsøger vi at leve op til en del af den indsats vores skandi-

naviske naboer yder med lønnet hjælp. Vi overvejer som et nyt tiltag at åbne for annoncer i ISAAC Nyt. Til gengæld vil vi holde fast i traditionen, at ASK-brugere er med til at levere indhold i form af digte, billeder, prosa, artikler og hverdags-livshistorier.

Afsluttende skal en helt særlig aktivitet her i 2021 nævnes "Fra konference til Webinarer":

Som et alternativ til den aflyste ISAAC-konference, har vi arbejdet ihærdigt på at udbyde mange af konferenceoplæggene i en webinar-række med månedlige oplæg hele 2021. Den er allerede er blevet skudt godt i gang. Webinarkalenderen findes på Isaac.dk

Referat af Generalforsamling 16/3 2021, kl. 15 på Zoom

1. Valg af ordstyrer, referent og 3 personer til et stemmeoptællingsudvalg. Ordstyrer: Mads Demant, referent: Margit Grønkjær.

Stemmeoptælling klares digitalt.

2. Bestyrelsens beretning. Ligger på ISAAC.dk/generalforsamling. Bestyrelsens beretning godkendt.

3. Forelæggelse af regnskab for 2020. Ligger på ISAAC.dk/generalforsamling. Gert Krabsen fremlagde regnskab. Regnskabet godkendt.

4. Indkomne forslag. Herunder bekræftelse af vedtægtsændringerne.

Vedtægtsændringer blev bekræftet. Derudover er der ikke indkommet forslag.

5. Fastlæggelse af budget 2021, herunder medlemskontingent.

Kontingent blev hævet i oktober, så det fortsætter uændret. Budgettet og kontingent vedtaget.

6. Valg af bestyrelsesmedlemmer:

Kasserer: Gert Krabsen, genvalgt

Bestyrelsesmedlemmer: Anna Voss, genvalgt, Jeppe Forchhammer, genvalgt, Vibe Lund Jensen, genvalgt

Suppleanter: Anne-Lise Ettrup Laursen, genvalgt,

Helene Leismann, genvalgt

7. Valg af revisor.

Lars V. Søndergaard-Nielsen, er ikke til stede, men genopstiller, genvalgt

8. Eventuelt.

Mads Demant deltager i samarbejde vedrørende af specialisering på CKV, Fyn som pårørende-repræsentant, indkaldt af den Nationale Koordination efter høringsrunden.

Anne-Marie Brummerstedt foreslår bestemte datoer hver måned, hvor der køber webinarer, med ISAAC som "et sted at gå hen for at hente viden." – inspireret af Communication Matters.